

Vyučovacia séria:

„Chvály a uctievanie“

Jeremiah Johnson

s citátmi Johna MacArthura z knihy
„Worship: The Ultimate Priority“
(Uctievanie: Najvyššia priorita)

*“Boh je duch, a tí, čo Ho vzývajú,
musia Ho vzývať v duchu a v pravde.”*

Ján 4:24

Uctievanie v duchu a v pravde

Mnoho zborov v dnešnej dobe vynakladá veľké množstvo energie a finančných výdavkov a kladie veľký dôraz na „zážitkové bohoslužby“. Dnes už nestačí len vybrať vhodné piesne, ktoré by svojim obsahom podporili samotnú kázeň. Dnes sa veľký dôraz kladie na osvetlenie, pódium, výzdobu, vizuálne efekty a dokonca sa už začínajú používať aj dymové prístroje na to, aby sa vytvoril čo možno najlepší zážitok počas chvál a kázania. Keď sa na to pozeráme z tohto uhlu pohľadu, tak tie najšpičkovejšie zhromaždenia sa nedajú odlíšiť od bežných koncertov.

Avšak je toto to, na čo sa máme skutočne sústrediť? Je pravé uctievanie naozaj len o efektnej hudbe, dizajnovom pódiu a vizuálnych efektoch? Má byť cieľom nášho uctievania stimulovanie našich zmyslov a emócií? Alebo to má byť len niečo nudné a mechanické? Alebo je to pravé uctievanie niekde medzi tým?

Pred nedávnom sme položili tieto otázky Johnovi MacArthurovi. Tu je jeho odpoveď:

„Sú to veľmi zaujímavé otázky. Odpoviem na to veľmi jednoducho. Chvály nie sú určené na to, aby stimulovali naše emócie. Skúsme to otočiť. Chvála je, keď myseľ pochopí pravdu a táto pravda aktivuje emócie, ktoré sa prejavia v uctievaní a láske k Bohu. Takže úlohou hudby nie je stimulovať emócie, úlohou hudby je dať priestor emóciám, ktoré sú reakciou mysle, ktorá porozumie pravde.

Ľudia mi často hovoria: ‚Ty si pastorom v Grace Community Church. Vy tam nemáte veľa priestoru na chvály, pretože zvykneš kázať hodinu.‘ Ja na to vždy odpovedám: ‚Nemôžeš Boha chváliť, pokiaľ nerozumieš pravde.‘ Keď vojdem do nejakého zboru, stačí mi 5 minút na to, aby som na základe hudby a reakcií ľudí zistil, ako sú na tom doktrínálne. Či majú biblické základy alebo nie.

Hudba, ktorá je cielená len na emócie je falošným spôsobom uctievania. Tam, kde ľudia skutočne poznajú Písmo a stoja na biblických doktrínach, odrazí sa to aj na samotnej hudbe. V takýchto zboroch ľudia nemajú záujem o piesne, v ktorých sa opakuje 7 slov dookola aspoň 11-krát. Nezaujímajú ich len nejaké povrchné pocity, ale majú skôr záujem spevom vyspievať doktríny, ktorým nadšene veria vo svojich srdciach. A toto je presným opakom toho, o čo sa dnes ľudia usilujú počas chvál: vypnúť svetlo, naplniť miestnosť dymom, zapnúť správne nazvučenú basovú hudbu, aby mohli byť ľudia emocionálne a skoro až fyzicky stimulovaní. V mnohých prípadoch je to úplne šialené.

Hudba by mala byť pravdou, ktorej je daný zvuk, ktorý vychádza zo srdca a je sprevádzaný emóciami. Takže to, čo vždy musí prevládať v zhromaždeniach, je zmysluplné chápanie pravdy a toto je jeden z dôvodov, prečo v cirkevnej histórii mali hymny tak dôležité miesto. Pretože obsahovali zdravé doktríny. A preto keď sa spievajú tieto hymny, je to, ako keby sme našej teológii dali zvuk, ktorý nám okrem iného pomáha tieto pravdy ľahšie zapamätať a vyznávať spoločne. Pravé uctievanie je práve o tom. Vyznávať pravdivú biblickú teológiu, ktorá mení ľudské srdcia.“

„Chvála nastáva, keď myseľ a srdce porozumie a prijme pravdu a táto pravda aktivuje emócie, ktoré sa prejavia v uctievaní a láske k Bohu.“ Toto je niečo úplne iné ako nehorázne výbuchy emócií, ktoré sú dnes takým častým javom v mnohých zboroch.

Pravé uctievanie nie je vojnou medzi našou myslou a emóciami. Je to súlad týchto dvoch našich súčastí, ktoré majú spoločne slúžiť na uctievanie a oslavu nášho Pána. Podobne ako sám Kristus povedal žene samaritánke pri studni: *„Boh je duch, a tí, čo Ho vzývajú, musia Ho vzývať v duchu a v pravde.“* (Ján 4:24)

Vo svojej knihe *Worship: The Ultimate Priority (Uctievanie: Najvyššia priorita)* porovnáva John MacArthur nebezpečenstvá dvoch extrémov:

„Úprimnosť, nadšenie a zápal sú dôležité prvky, ale musia byť založené na pravde. Pravda je vždy základom a keď nevedie k horlivému nadšenému a zapálenému srdcu, tak je nevyhovujúca. Horlivá heréza je teplo bez svetla. Mŕtva ortodoxia je svetlom bez tepla.

Tieto dva extrémny sú prítomné medzi nami aj v dnešnej dobe. Na jednej strane sú ľudia, ktorí sa držia za ruky, poskakujú sem a tam, spievajú piesne a hovoria extatickými jazykmi. Nemôžeme nijakým spôsobom spochybníť ich zápal a nadšenie, avšak až príliš často je to len bezduchý zápal bez akéhokoľvek poznania pravdy.

Uctievanie s bezduchým nadšením nestačí. Neexistujú zapálenejší uctievači ako Šítski moslimovia, ktorí si raz za rok oholia hlavy, aby sa potom bili po hlavách tupou stranou svojich mečov len preto, aby si privodili krvácanie. Muži, chlapci a dokonca aj dojčatám robia zárezy na hlavách, ktoré potom výdatne krvácajú a následne na to sa títo ľudia prechádzajú pred mešitou za hudobného sprievodu a spevu tisícov ľudí. Robia tak za účelom uctievania jedného mŕtveho moslimského vodcu. Je to extrémny príklad toho, čo sa môže stať z uctievania, ktoré je oddelené od pravdy.

Na druhej strane sú zase tí, ktorí sa síce držia pevne zdravých doktrín, ale stratili zápal pravej viery. Poznajú pravdu, ale nevedia v nej nájsť žiadne potešenie. Možno nejakých takých máte aj v zbore.

Náš nebeský Otec hľadá oboje: zápal aj ortodoxiu. Ducha aj pravdu.“

Pravda o uctievaní

Stačí, keď vojdete do niekoľkých zborov, a zistíte, že dnes je dosť náročné určiť, kto alebo čo je stredobodom uctievania. V niektorých zboroch to môže byť kapela zložená z ľudí oblečených a pózujúcich ako nejaké hudobné hviezdy. V iných zboroch je zase stredobodom uctievania publikum, ktorému sa ponúkajú rôzne zvukové a vizuálne efekty, len aby bolo emocionálne uspokojené.

Nájdu sa však aj zbory, ktoré kladú pri uctievaní dôraz na Krista, avšak na takého „Krista“, ktorého si ľudia vytvoria sami. Určite ste už počuli mnoho chválových piesní, ktoré odkazujú na Božieho Syna ako na nášho životného partnera. Tieto chválové piesne s mottom „Ježiš, môj priateľ“ nielenže ničia chápanie toho, čo znamená milovať Pána, ale aj zahmlievajú pravdu o skutočnej podstate a charaktere Pána Ježiša Krista. Je to dnešný trend, ktorý podkopáva Kristovu osobu a Jeho dielo a ktorý nahrádza pravdu o moci Jeho zachraňujúceho diela za povrchnú sentimentálnosť a falošné emócie.

Keď zvážime veľký vplyv týchto dnešných populárnych trendov, zistíme, že je veľmi náročné nájsť zbor, kde centrom uctievania je Boh zjavený vo svojom Slove. Veľmi veľa dnešných zborov verí, že môžu Boha uctievať podľa svojich vlastných predstáv, podmienok a túžob. Mnohí v tom nevidia nič zlé, pretože to považujú za spôsob, akým sa dokážu priblížiť k moderným ľuďom, ktorí potrebujú spasenie. Zabúdajú však pri tom na to najdôležitejšie, že cieľom chvál nie je zaujať ľudí ale chváliť a oslavovať nášho Pána a Spasiteľa.

Vo svojej knihe *Worship: The Ultimate Priority* John MacArthur vyvracia moderné mylné predstavy o uctievaní tým, že jasne poukazuje z Božieho slova na skutočný základ uctievania.

„Uctievanie nie je len nejaké obyčajné emocionálne cvičenie za použitia špecifických slov z Biblie alebo konkrétnych hudobných tónov, ktoré majú za následok vyvolanie určitých

emócií. Uctievanie určite nie je ani nejaká mystická katarzia ľudských citov odpútaná od racionálneho myslenia a od biblických nariadení. Pravé uctievanie je reakciou, ktorá je vyvolaná počutím a poznaním pravdy, ktorú nám Boh zjavil a sprevádzaná chválou a vďakou. Žalm 145:18 hovorí: ‚Blízky je Hospodin všetkým, ktorí Ho vzývajú, všetkým, ktorí Ho vzývajú opravdivo.‘ Pravda je teda predpokladom správneho uctievania.“

Ďalej hovorí: „Pravda je vždy centrom autentického uctievania. Akékoľvek nadšenie alebo emócie, ktoré nie sú pevne spojené s pravdou, sú v konečnom dôsledku nezmyselné.“

Jednoducho povedané, uctievanie nie je o nás ani pre nás. Chvály, ktoré skutočne uctievajú Boha, musia byť zamerané na Jeho pravdu. Bez ohľadu na to, aké emócie alebo vzrušenie vyvoláva, súčasné uctievanie nie je ničím iným len obyčajnou zábavou. Často prepožičanou zo sveta a oblečenou do ‚kresťanského trička‘. Avšak pokiaľ srdce uctievajúceho človeka nie je zakotvené v pravde Písma, tak to vôbec nie je uctievanie.

Dôležitosť verného kázania

Toto nás vedie k otázke dôležitosti kázania, pokiaľ chceme správne porozumieť tomu, čo je pravé uctievanie. Príliš veľa zborov sa snaží úplne oddeliť kázanie od zvyšku bohoslužobného programu, ako keby to boli dve separátne záležitosti. Pravé uctievanie je v skutočnosti len rozšírením verného kázania.

John MacArthur to vysvetľuje vo svojej vyššie spomenutej knihe slovami:

„Pokiaľ chceme uctievať v pravde a Božie slovo je pravda, tak naše uctievanie musí vychádzať zo správneho chápania Božieho slova.“

Toto je jeden z dôvodov, prečo je tak veľmi dôležité výkladové a systematické vyučovanie Božieho slova. Mnohí kazatelia sa dnes len okrajovo venujú kázňam založeným na Božom slove a radšej sa snažia poslucháčov rozosmiať vtipnými príbehmi a anekdotami. Určite sú to veľmi vtipné, zaujímavé, zábavné a vzrušujúce kázne. Môžu dokonca aj vyvolať nejaké

emócie a nadšenie. Avšak takéto kázne nijakým spôsobom nepomôžu ľuďom úprimne uctievať Boha.

Účelom kázania nie je len vytváranie emócií a zážitkov. Primárnou úlohou kazateľov nie je vzbudzovať v ľuďoch všelijaké emócie, ale „zvestovať slovo... vhod-nevhod... so všetkou trpezlivosťou a poučovaním.“ (2. Timoteovi 4:2). Volaním každého kazateľa je učiť o Bohu a na tomto základe potom môže vzniknúť skutočné uctievanie.“

Pravé uctievanie nie je len nejakým pasívnym zážitkom. Nie je to o povrchnom emocionálnom vzrušení alebo o bezduchom opakovaní určitých fráz. Miesto toho, skutočné uctievanie vychádza z bdelej mysle a osvieteného srdca ako výsledok práce Ducha Svätého v nás skrze Božie slovo. Je to ovocím Slova, ktoré je dané Božiemu ľudu prostredníctvom Jeho vyvolených pastierov.

To, ako nakladáte s Písmom, má priamy dopad na vaše uctievanie. Pokiaľ ste pod vplyvom slabého a nekonzistentného vyučovania alebo sú vám podávané svetské múdrosti zabalené do kresťanského obalu, ktoré slúžia len na hladkanie ľudských uší, tak toto všetko sa odrazí aj na vašom ľahostajnom uctievaní. Na druhej strane, ak sa celou myslou sústredíme na Božie slovo a sedíme pod kázaním, ktoré vyvyšuje a vyučuje Písmo, naše uctievanie Boha bude odzrkadľovať našu lásku k Jeho pravde.

Pozrite sa na to takto: Ak nepristupujete verne k Božiemu slovu, nemáte základ, z ktorého by mohlo prameniť uctievanie, a vaša studňa je jednoducho suchá. Ak sa však pravidelne sýtite pevným duchovným pokrmom slova, nedokážete nič iné, len prekypovať chválou voči Pánovi.

Pokiaľ sa jedná o vzájomný vzťah verného biblického kázania a biblického uctievania John Stott napísal:

„Slovo a uctievanie patria neoddeliteľne k sebe. Každé uctievanie je rozumovou a láskyplnou odpoveďou na Božie zjavenie, pretože je chválou Jeho menu. Práve preto je biblické uctievanie nemožné bez zdravého kázania. Pretože kázaním poznávame Pánovo meno a v uctievaní následne vyvyšujeme už

známe meno svojho Pána. Vonkoncom tieto dve veci nemôžu byť oddelené od seba, pretože jedine čítaním a kázaním Božieho slova dokážeme správne uctievať Boha. A práve toto rozdelenie je tak badateľné v dnešnom uctievaní. Naše uctievanie je veľmi chabé, pretože naše poznanie Boha je veľmi chabé a naše poznanie Boha je chabé, pretože naše kázanie je chabé. Ale keď sa Božie slovo zjaví v celej svojej plnosti a zhromaždenie začne vidieť slávu živého Boha, tak sa každé jedno koleno skloní v nemom a zároveň radostnom úžase pred Božím trónom. Toto je možné len skrze kázanie Božieho slova v moci Božieho Ducha. Toto je dôvod, prečo je kázanie tak jedinečné a tak dôležité” (John R. W. Stott, Between the Two Worlds, preklad: Medzi dvomi svetmi)

Rovnako aj John MacArthur zdôrazňuje túto myšlienku slovami:

“Silný výklad Božieho slova... je nevyhnutný pre správne uctievanie v zhromaždení svätých. A vhlad do Božieho slova nadobudnutý počas bohoslužieb prehĺbi kvalitu nášho osobného uctievania počas týždňa a povzbudzuje našu túžbu študovať Písmo denne.”

Písmo je jediným základom pre správne uctievanie nášho Pána. To je aj dôvodom toho, prečo Pavel naliehal na Timotea, aby stredobodom svojej služby urobil Písmo:

“Posväcuj sa Božím slovom a modlitbou. Keď toto budeš predkladať bratom, budeš dobrý služobník Krista Ježiša, vychovávaný slovami viery a dobrého učenia, ku ktorému si sa pridal. Svetské a babské bájky zavrhuju, ale cvič sa v pobožnosti...

Kým neprídem, buď usilovný v predčítovaní (Písma), napomínaní a vyučovaní.” (1. Timoteovi 4:5-7.13)

Rovnakým spôsobom musíme aj my hľadať duchovnú stravu nie v emocionálnych zážitkoch a dobrých pocitoch ale v slovách viery a zdravých biblických doktrínach.

Duch uctievania

Môže byť pravé uctievanie predstierané? Čo ak hudobníci hrajú len na vaše city? Čo ak svetlá a vizuálne efekty sú zámerne zladené tak, aby vytvorili čo možno najsilnejší zážitok? Čo keď slová piesní sú zámerne vyberané tak, aby stimulovali a navodzovali tie správne emócie a návrh pódia a ostatných dramaturgických vecí je navrhnutý práve tak, aby ohromili dav? Ak vedúci zboru dokážu zvládnuť tieto detaily, dokážu tým vytvoriť silný zážitok?

John MacArthur vo svojej knihe *Worship: The Ultimate Priority* argumentuje proti týmto súčasným dôrazom, ktoré sa kladú na vizuál bohoslužieb a nie na kázanie slova:

„Chvála má prúdiť z vnútra von. Nie je to o tom „byť na správnom mieste, v správnom čase, so správnymi slovami, správaním, oblečením, hudbou alebo náladou.“ Uctievanie nie je nejakou vonkajšou aktivitou, pre ktorú je nutné vytvoriť ideálne prostredie.“

Uctievanie nie je výsledkom emocionálnej stimulácie a vonkajších vplyvov. Naše uctievanie musí byť založené na pravde Písma. Ak tomu tak nie je, tak to nie je skutočné uctievanie.

Avšak pri uctievaní nejde len o suché biblické poznanie. Božia pravda je síce základným elementom uctievania, avšak len samotná prítomnosť pravdy nemusí bezvýhradne viesť k pravému uctievaniu. Uctievanie a vyvyšovanie nášho Pána nie je len nejakým robotickým citovaním Jeho pravdy: musí byť pri tom pohnuté aj naše srdce.

Uctievanie je reakciou tvojho srdca na pravdy Božieho slova. Sú to všetky myšlienky a emócie, ktoré vznikajú pri premýšľaní o Božom charaktere a Jeho podstate, o osobe a diele Pána Ježiša Krista a o službe posvätenia skrze Ducha Svätého.

V Žalmoch nám Dávid ukazuje, čo to znamená uctievať Boha v duchu. V Žalme 103:1 hovorí: *„Dobroreč, duša moja,*

Hospodinovi a celé moje vnútro Jeho svätému menu!“ V Žalme 45:2 vyjadruje rovnaké nadšenie slovami: *„Srdce mi prekypuje krásnymi slovami, prednášam svoje dielo o kráľovi. Môj jazyk je perom zručného pisára.“* Dávid si nemusel nejakým umelým spôsobom navodiť nejaké emócie, aby mohol chváliť Pána. Bola to jeho prirodzená reakcia na pravdu, ktorú mu Boh zjavil. Mal nutkanie chváliť Boha, nie však na základe nejakých vonkajších faktorov a okolností ale na základe jeho lásky voči Pánovi a Jeho pravde.

A Dávid nevyliieval svoje srdce len v čase požehnania, ale, ako vidíme v 51. Žalme, Dávid vylieval svoje srdce aj v čase pokánia.

„Navráť mi radosť z Tvojej pomoci a duchom poslušnosti podopri ma! Chcem učiť priestupníkov Tvojim cestám, aby sa hriešnici k Tebe obracali. Vytrhni ma, ó Bože, z krvnej viny. Ty, Bože mojej spásy! Nech zaplesá môj jazyk pre Tvoju spravodlivosť. Ó Pane, Ty mi otvor pery, nech moje ústa Tvoju chválu zvestujú.“ (Žalm 51:14-17)

Na základe týchto veršov John MacArthur píše:

„Dávid vedel, že Božím primárnym záujmom neboli Dávidove skutky ale jeho srdce a preto sa v kajúcej modlitbe obracia k Bohu. Dôkazom jeho pravého pokánia neboli obeť, ktoré priniesol Bohu ale zlomené a kajúce srdce. A tak to má byť pri každom uctievaní. Dôkaz pravého uctievania je v postoji srdca, odkiaľ pramení všetka vďaka a chvála. Dávidove slová popisujú muža, ktorého srdce je plné pokánia, vďaky a chvály a jediné, čo potrebuje, je otvoriť ústa, aby všetka tá chvála mohla vyjsť von.“

Jednoducho povedané, pokiaľ v tom nemáš srdce, tak to nie je skutočná chvála.

Veriaci musia klásť dôraz na pravdu Božieho slova vo svojom uctievaní. Avšak doktrinálne zdravie nie je jediným aspektom pri uctievaní a vyvyšovaní Pána. Dokonca aj tie najväčšie teologické mozgy na svete môžu mať chladné a mŕtve srdcia, ktoré vôbec nie sú pohnuté pravdami Písma. Pokiaľ Božie

slovo nezasiahne tvoje srdce, akékoľvek množstvo biblického poznania ťa nedoviedie ku skutočnému uctievaniu.

Asi pred 300 rokmi puritán Stephen Charnock vyjadril túto skutočnosť slovami:

„Bez srdca neexistuje žiadne uctievanie. Je to len akési divadlo, kde hráme postavu, ktorou v skutočnosti nie sme. Sme len pokrytcami, ktorí niečo predstierajú. Boha môžeme uctievať aj napriek tomu, že nie sme dokonalí, ale nemôžeme ho uctievať, pokiaľ nám chýba úprimnosť.“ (Stephen Charnock: *Discourses Upon the Existence and Attributes of God, preklad: Premýšľanie nad Božou existenciou a Božími atribútmi*).

Na toto Charnockove vyjadrenie reaguje aj John MacArthur slovami:

„Chvála nie je skutočnou chválou, pokým nepramení z hĺbky našich srdc. Pretože sme padlé stvorenia žijúce v hriešnom svete, naše chvály budú vždy nedokonalé, až kým nebudeme zdokonalení pri oslávení. Napriek tomu však naše uctievanie nemôže byť bez úprimnosti. Potom to nie je vôbec žiadne uctievanie, ale len urážka Boha, keď to, čo robíme, robíme len zo zvyku a rutiny.“ (John MacArthur: *Worship: The Ultimate Priority*)

Dôraz moderných evanjelikálnych zborov kladený na emocionálny zážitok z chvál je nesprávny. Oslava Pána je oveľa viac ako len nejaká emocionálna katarzia a zmyslová stimulácia. Na druhej strane je však rovnako nesprávne myslieť si, že chvála je čisto len intelektuálnou záležitosťou. Mnoho ľudí pozná pravdu, ale nijako podľa nej nekonajú. Mnoho ľudí sa snaží len o správnosť svojej teológie, aby si to mohli odškrtnúť vo svojej hodnotovej tabuľke ako splnené. Ale to je veľmi málo. Ak pravdu len vyznávame a nežijeme, naše srdce sa zatvrdzuje. A popri tom môže rásť v pýche, pretože takéto srdce je síce intelektuálne právom presvedčené, že je v pravde, avšak bez zmeny srdca a života je takáto pravda zbytočná.

To, čo musíme pochopiť ako Boží ľud, je, že pravé biblické uctievanie je spolupôsobenie intelektu aj emócií. Je to myseľ

a duch, ktorý pôsobia spolu v harmónii, aby vyjadrili úprimnú vďaku a chválu Pánovi. Musíme si dávať pozor na to, aby sme sa nestali príliš emocionálnymi ale zase ani príliš akademickými.

5 kľúčov k biblickému uctievaní

Apoštol Jakub napísal vo svojej epištole tieto povzbudzujúce slová plné nádeje: „*Priblížte sa Bohu a priblíži sa vám. Očistite si ruky, hriešnici, a vy, duševne rozpoltení, posväťte si srdcia.*“ (Jakub 4:8). Začiatok tohto verša je obrovským zaslúbením, ktoré, žiaľ, mnohí veriaci strácajú zo zreteľa, pretože mnohé svetské rozptýlenia im zahmlievajú pohľad na Pána.

Nikde to nie je viditeľné jasnejšie a zreteľnejšie než pri našom uctievaní. Je tragicky ironické, že naša oddanosť Pánovi sa väčšinou prejaví len vtedy, keď sa naša životná situácia zhorší a prídu rôzne ťažkosti a skúšky do našich životov.

Musíme však proti tomuto bojovať a snažiť sa uctievanie urobiť svojou každodennou prioritou. Musíme byť ochotní obetovať všetko, čo nám akokoľvek bráni v uctievaní Boha a oddanosti Jeho pravde. Boh nemá záľubu v nezmyselných citových prejavoch ani v doktrinálnej dokonalosti bez akéhokoľvek zápalu. On berie naše uctievanie vážne a o to viac by sme to mali brať vážne aj my.

A keď prídu nevyhnutné problémy, keď sa náš pohľad začne odkláňať od Boha a naša oddanosť sa začne otriasať, musíme sa zastaviť a prehodnotiť svoj duchovný život. Keď bojujeme s uctievaním Boha v duchu a pravde, tak môžeme nájsť svoj problém v piatich biblických princípoch uctievania.

Poddať sa Duchu

Prvý kľúč k biblickému uctievaní je zrejmý, avšak je veľmi často prehliadaný: Skutočne uctievať človek musí byť zachránený. Tento nesmierne dôležitý prvok uctievania je najčastejšie prehliadaný v zboroch, ktoré kladú väčší dôraz na

emocionálne zážitky než na biblický obsah. Je prekvapujúce, že zbory, ktoré sú zamerané na „zážitkové chvály“, sú zároveň tými, ktoré sa najviac zameriavajú na prilákanie čo najväčšieho počtu neveriacich. Často za akúkoľvek cenu.

Už som to videl mnohokrát a musím pripomenúť, že „cítiť sa blízko Boha“ nestačí. Pravé uctievanie nie je založené na pocitoch, ale je založené na pravde. A duša, ktorá nie je podriadená Božej pravde, nikdy nemôže uctievať Boha. V 1. liste Korintským to Pavol vyjadril veľmi jasne: *„Preto chcem, aby ste vedeli, že nikto ak hovorí v Božom Duchu, nepovie: Prekliaty Ježiš!, a nikto nemôže povedať: Ježiš je Pán!, iba ak v Duchu Svätom.“* (1. Korintským 12:3)

V súvislosti s nevyhnutnosťou poddania sa nášho ducha prítomnosti a moci Ducha Svätého pri uctievaní John MacArthur píše:

„Toto potvrdzuje viac než čokoľvek iné, že základom pravého uctievania je spasenie. Ten, kto nie je zachránený, nemôže skutočne uctievať Boha. A ten, kto je skutočne zachránený, ten je mocou Ducha Svätého, ktorý prebýva v ňom, ťahaný k uctievaniu. Je teda vhodné, aby sme skúmali samých seba aj na základe nášho spôsobu uctievania. Ak máte problém uctievať Boha, tak možno nie ste zachránení. Ak sa nudíte v zbore alebo vám je zbor úplne ukradnutý, je to možno preto, že vo vás nie je Duch Svätý, ktorý by vás nabádal k navštevovaniu zdravého zboru. Ak je v nás Duch Svätý, tak sme ochotní sa poddať Jeho vôli a moci.“

Príliš mnoho ľudí prehliada tento dôležitý aspekt biblického uctievania za predpokladu, že emocionálne usvedčenie je pre Boha postačujúce. Krátkodobé emocionálne reakcie vyvolané vonkajšími vplyvmi nemôžu nahradiť pravé uctievanie Boha, ktoré vychádza zo srdca oddaného Jemu.

Zamerať svoje myšlienky na Boha

Je veľmi ťažké premýšľať hlbšie o viacerých veciach naraz. Určite by ste zámerne nevenovali svojmu životnému partnerovi,

dieťaťu alebo kariére mizivý zlomok vášho času. Avšak mnoho veriacich opakovane robí túto chybu, keď sa jedná o uctievanie. Častokrát sa domnievame, že Bohu stačí, keď Mu venujeme len pár minút nášho dňa a len časť svojej mysle.

Uctievanie je usmernenie našej mysle na Božiu pravdu, ktorá nás premieňa. Tento proces nazývame tiež rozjímaním (pozn. prekl.: v origináli je použité slovo meditation čiže meditácia, avšak v slovenčine má toto slovo aj iný význam inšpirovaný východnými náboženstvami, lepší preklad je preto rozjímanie). Dnes je veľký zmätok ohľadom toho, čo je to rozjímanie. Rozjímanie je jednoducho sústredenie svojej mysle na jednu konkrétnu vec, sústredenie rozumu, predstavivosti a emócií na jednu jedinú vec.

Ako vidíte, je to úplne normálna vec. Keďže sme vystavení obrovskému tlaku televízie, rádia, internetu a iným masmédiám, viac ako kedykoľvek v histórii by sme sa mali zastaviť a premýšľať. Pretože v dôsledku toľkého návalu informácií je naša pozornosť nestála a nedokážeme sa už dlhodobo sústrediť na nejakú konkrétnu vec. Rozjímanie je niečo, v čom by sme sa mali zlepšovať.

V Žalme 19:15 nám Dávid pripomína, že nie len to, čo nám vychádza z úst, zaujíma Boha. Uctievanie začína myslou, ktorá je oddaná Pánovi a Jeho pravde. Potrebujeme si neustále pripomínať Dávidovu modlitebnú žiadosť: *„Nech ti je príjemná reč mojich úst a úvahy môjho srdca pred tebou, Hospodin, moja Skala a môj Vykupiteľ!“*

Budovať celistvé srdce

V rovnakej miere musíme Pána milovať celým srdcom. Nemôžeme Mu plne slúžiť, pokiaľ je naše srdce a naša pozornosť rozpoltená. Rozpoltenosťou sa otvárame rôznym pokušeniam odkloniť sa od služby Bohu.

Bez jednotného srdca nie je možné plnohodnotne uctievať Boha. Človek s rozpolteným srdcom môže mať dobré úmysly, ale akonáhle sa zastaví, aby sa modlil a trávil čas s Pánom, tak jeho

mysle' zaplavajú milióny iných myšlienok. Väčšina z nás to určite pozná.

Do určitej miery bude tento boj prebiehať v živote veriaceho až dokonca. Je preto veľmi dôležité, aby sme rástli v sústredení sa na biblické priority a vyhýbali sa starostiam tohto sveta, ktoré tak veľmi horlia, aby si získali našu pozornosť. Dokonca aj Dávid prosil Boha o pevné a nerozpoltené srdce: *„Vyuč ma, Hospodine, svojej ceste a budem žiť podľa Tvojej pravdy. Upriam moju myseľ na bázeň pred Tvojím menom. Chcem Ti ďakovať, Pane, môj Bože, celým srdcom a navždy velebiť Tvoje meno.“* (Žalm 86:11-12)

Na inom mieste nám Dávid ukazuje, akým veľkým prínosom je srdce plne oddané Bohu: *„Moje srdce je pripravené, Bože, spievať Ti a hrať, veď Ty si moja sláva.“* (Žalm 108:2). Rovnaké pripravené srdce, nerozpoltené a sústredené, by malo byť súčasťou nášho uctievania.

Uznať svoju hriešnosť

Keď hovoríme o uctievaní, musíme hovoriť aj o očistení, obmytí, vyznaní a pokání, pretože nikto nemôže vstúpiť do obecenstva s nekonečne svätým Bohom, pokiaľ nie je vysporiadaný so svojím hriechom... Nemôžeme vbehnúť do Božej prítomnosti s našou nečistotou a myslieť si, že všetko je v poriadku. Musíme, podobne ako Izaiáš, vyznať pred Bohom svoju hriešnosť a dovoliť Bohu, aby očistil naše pery tým živým a žeravým uhlíkom (Izaiáš 6).

Písmo veľmi jasne hovorí, že hriech nám znemožňuje chváliť a vyvyšovať Pána. Žalm 24:3-4 hovorí: *„Kto smie vystúpiť na vrch Hospodina? Kto sa smie postaviť na jeho svätom mieste? Ten, kto má ruky nevinné a srdce čisté. Ten, kto sa neobracia k márnosti, ani falošne neprisahá.“* Ak chceme Boha uctievať verne biblicky, nemôžeme žiť životy v priamom rozpore s Jeho slovom.

V tejto súvislosti je dôležité si pripomenúť, že uctievanie nie je obmedzené len na niekoľko hodín, ktoré strávime v nedeľu

v zhromaždení. Sme povinní Boha chváliť a oslavovať v každej chvíli a situácii nášho života. Neexistuje nič také ako voľný deň alebo prestávka: celý náš život by mal byť založený na uctievaní nášho nebeského Otca.

Preto je dôležité, aby sme si boli neustále vedomí svojej hriechnosti a neustále umŕtvovali telesnosť v nás. Potrebujeme si neustále opakovať Dávidove slová, keď volal k Bohu: *„Skúmaj ma, Bože, a poznaj moje srdce, skúšaj ma a poznaj moje zmýšľanie! Hľad', či som na ceste trápenia a ved' ma cestou večnosti!“*

Dôvodom, prečo máme problém pri uctievaní sústrediť sa na Boha, a dôvodom, prečo nezažívame Božiu blízkosť, je možno to, že sú v našich životoch oblasti, ktoré nie sú čisté v Božích očiach. Každý z nás máme nejaké slabosti a nedostatky, o ktorých vie len Boh. Preto musíme byť úprimní a ochotní prosiť Boha o to, aby nás preskúmal a vyviedol na svetlo čokoľvek, čo sa skrýva v temnote našich srdc. Musíme odovzdať svojho ducha do rúk Ducha Svätého, ktorý nás naplní svojou mocou a prítomnosťou. Potrebujeme prosiť o vyčistenie každého kútika svojho života, aby z nás mohlo prúdiť uctievanie.

Zomrieť sám sebe

Poslednou vecou, ktorá nám môže výrazne brániť v uctievaní, je pohľad upriamený na nás samotných. Nikdy nebudeme schopní venovať dostatočnú pozornosť chvále Pána Boha, keď budeme mať stále upriamený pohľad na samých seba a na naše sebecké túžby. Biblické uctievanie od nás vyžaduje, aby sme odhodili starosti tohto sveta a našu vrodenu sebeckosť a aby sme podriadili svoje srdcia, mysle a túžby Pánovi.

Existuje nekonečne veľa možností, ako môže naša sebeckosť odvrátiť náš pohľad a zameranie z Boha a zo služby Jemu. Môže to prísť v nespočetných variáciách, avšak výsledok je stále ten istý: človek nedokáže správne a v plnosti uctievať Boha. Veľmi často sa vyhovárame na nedostatok času alebo

prílišnú zaneprázdnenosť, na druhej strane si však vždy nájdeme čas na aktivity, ktoré chceme robiť. Skutočný problém toho, kto používa takéto výhovorky, je jeho sebeckosť alebo prílišná lenivosť na to, aby si správne zosúladiť svoje priority.

V Evanjeliu podľa Matúša 16:24 sám Pán Ježiš jasne povedal, čo bude človeka stáť, keď Ho bude nasledovať: „*Ak niekto chce prísť za mnou, nech zaprie seba samého, vezme svoj kríž na seba a nasleduje ma!*“ Musíme zaprieť samých seba, svoje sebecké túžby a potešenia tohoto sveta, ak chceme skutočne a verne uctievať svojho Pána.

Pre užitočnosť Jeho kráľovstvu a pre oslavu Jeho mena, nech nám dá Boh pevnú vôľu urobiť presne toto.

Preložené zo stránky zboru Grace Community Church v Los Angeles, USA (zbor Johna MacArthura): www.gty.org. Všetky práva patria tomuto zboru. Autorom článkov je Jeremiah Johnson, s častými citáciami Johna MacArthura.

Linky na jednotlivé články celej série (anglický zdroj a slovenský preklad):

1. Uctievanie v duchu a v pravde

anglický zdroj: <https://www.gty.org/library/blog/B171002>

preklad: <http://pravdavaske.sk/clanky/nazory/uctievanie-v-duchu-v-pravde/>

2. Pravda o uctievaní

anglický zdroj: <https://www.gty.org/library/blog/B171004>

preklad: <http://pravdavaske.sk/clanky/nazory/pravda-o-uctievani/>

3. Duch uctievania

anglický zdroj: <https://www.gty.org/library/blog/B171009>

preklad: <http://pravdavaske.sk/clanky/nazory/duch-uctievania/>

4. 5 kľúčov k biblickému uctievaní

anglický zdroj: <https://www.gty.org/library/blog/B171011>

preklad: <http://pravdavaske.sk/clanky/nazory/5-klucov-k-biblickemu-uctievaniu/>

Táto brožúra spolu s mnohými ďalšími materiálmi je k dispozícii na stránke <http://www.prawdavaske.sk/>.

Okrem webovej stránky nás nájdete aj na:

Facebook: <http://www.facebook.com/pravdavaske>

Youtube: <http://www.youtube.com/pravdavaske>

Twitter: <http://www.twitter.com/pravdavaske>

